

จัดการที่ดินสู่วัตถุชุมชนอย่างยั่งยืน

พื้นที่บ้านโป่งนคร หมู่ 17 ตำบลวังตะเภา อำเภอนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ แต่เดิมพื้นที่บริเวณนี้เป็นที่ลาดเชิงเขาและเป็นพื้นที่เสื่อมโทรม ไม่เหมาะสำหรับทำการเกษตร และจะใช้เลี้ยงสัตว์ได้เท่านั้น ซึ่งชาวบ้านส่วนใหญ่ในชุมชนนี้จะยากจน ไม่ได้ประกอบอาชีพอะไร จนกระทั่งสถานีพัฒนาที่ดินชัยภูมิ ได้เข้ามาในชุมชน และเริ่มดูแล ส่งเสริมในเรื่องต่าง ๆ โดยอันดับแรกที่จะต้องดูแลคือเรื่องดิน ที่ขาดความอุดมสมบูรณ์มาเป็นเวลานานเนื่องจากการใช้สารเคมี และยกระดับคุณภาพชีวิตของชาวบ้านในชุมชนให้มีอาชีพมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สามารถเลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้อย่างยั่งยืน

นายธีรพล เปล่งสันเทียะ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ สถานีพัฒนาที่ดินชัยภูมิ กล่าวว่า เนื่องจากพื้นที่บริเวณ

นี้เป็นป่าเสื่อมโทรม นโยบายของสถานีพัฒนาที่ดินชัยภูมิ กรมพัฒนาที่ดิน ก็มีหน้าที่ในการปรับปรุงบำรุงดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ ในเมื่อพื้นที่มีปัญหา ทางสถานีฯ จึงร่วมกับหน่วยงานในชุมชน ปรับปรุงคุณภาพดินให้ดีขึ้น ให้เหมาะสมกับการเพาะปลูกพืช ส่วนวัสดุอุปกรณ์ที่เรานำมาสนับสนุนในพื้นที่ ก็จะเป็นการถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน องค์ความรู้ต่าง ๆ ของกรมพัฒนาที่ดินเข้าสู่ชุมชน

นอกจากนี้เราก็จะนำวัสดุอุปกรณ์ เช่น การทำปุ๋ยหมัก จากสารเร่งซูเปอร์ พด.1 การทำน้ำหมักชีวภาพจากสารเร่งซูเปอร์ พด.2 และ พด.7 พร้อมสาธิต และการนำไปใช้ประโยชน์ในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุดจากเดิมชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรจากพื้นที่ตรงนี้ จะไม่สู้ดีเท่าไร หลังจากทีหน่วยงานของกรมพัฒนาที่ดินเข้ามา ก็มีช่วยทำให้ผลผลิตพืชในแปลงของเกษตรกร ไม่ว่าจะเป็นมันสำปะหลัง ข้าว อ้อย หรือพืชอื่น ๆ มีผลผลิตที่ดีขึ้น เรียกว่าเป็นการส่งเสริมปรับปรุงบำรุงดินขั้นพื้นฐาน ให้

เกษตรกรมีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น และต่อยอดนำผลผลิตทางการเกษตร เข้าสู่ตลาดด้วย ในชุมชนนี้เราก็จะมีการเพิ่มเติมในส่วนกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน ถ้าเกษตรกรเข้มแข็ง เราจะมีกรรวมกลุ่มของเกษตรกร ตั้งกลุ่มเกษตรกรที่เข้มแข็งต่อยอดการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร และมีวัสดุอุปกรณ์สนับสนุน ในพื้นที่เรื่อย ๆ นอกจากนี้ก็มีการต่อยอดในเรื่องของการตลาดไปสู่ตลาดชุมชน นำผลผลิตของเกษตรกรในภาคชุมชนตรงนี้ไปสู่ตลาดในท้องถิ่นอื่น ๆ

นายสุนทร อำนวย หมอดินอาสา กล่าวว่า ในด้านของปุ๋ยหมักไม่ว่าจะเป็นวัสดุหรือแผ่นพับ ไปสเตอร์ แผ่นองค์ความรู้ ซีดี หรือมีการอบรม ซึ่งผมเป็นหมอดินอาสา ก็คือหมอดินอาสาหมู่บ้าน ก็จะได้มีการอบรมเพิ่มศักยภาพ บทบาทองค์ความรู้ของหมอดินอาสา และนำองค์ความรู้มาปฏิบัติ ถ้ามองในภาพรวมของพื้นที่ก็จะปลูกพืชเชิงเดี่ยว มีจุดเดี่ยวตรงนี้ที่ปลูกพืชหลากหลาย เพราะพื้นที่เราจัดสรรให้มันเพียงพอ 200 ตารางวา ต่อครอบครัว แล้วก็ดูแลส่งเสริมในเรื่องของปรับปรุง บำรุงดิน วิธีการใช้ดิน การปลูกพืชหมุนเวียน และใช้ปุ๋ยพืชสด เพื่อให้เป็นตามขั้นตอน และเกิดผลเป็นรูปธรรม สู้ความยั่งยืนได้

หลังจากเราได้รับความรู้จากทางเจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดิน เราก็มาปฏิบัติตาม มันก็เกิดเป็นผลสัมฤทธิ์ สิ่งที่เราไม่เคยได้จากเรื่องของผลผลิต ของพืชไร่หรือในส่วนของพืชผัก ผักสวนครัว รั้วกินได้ ที่เราปลูกไว้ แต่ก่อนผลผลิตได้ไม่เต็มที่ แต่ปัจจุบันจะมีเหลือจากการที่กินอยู่ในครอบครัว ประกอบอาหาร ที่เหลือก็นำไปขาย สร้างรายได้ไม่ต่ำกว่าครอบครัวละ 3,000 บาท ต่อเดือน

ปัจจุบันภายในชุมชนชาวบ้านจะมีรายได้จากการทำการเกษตร เช่น สะตอ ข้าวโพด มะพร้าว พริกไทย มะเขือ นำสินค้าเกษตรไปขายตลาดในพื้นที่ และยังมีแปรรูปสินค้าต่าง ๆ จากวัสดุในชุมชนไม่ว่าจะเป็น การทำตะกร้าสาน การทำกระดัง โดยชาวบ้านจะสานกันเองในครัวเรือน ซึ่งอนาคตจะมีการพัฒนาหมู่บ้านแห่งนี้ให้เป็นชุมชนท่องเที่ยววิถี มีการแสดงต้อนรับนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางมาเยือน ณ ชุมชนโป่งนครแห่งนี้อีกด้วย.